

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Pe pošti prejemati:

za
celo leto naprej 26 K — h
pol leta : 13 —
četrt : 6,50 —
mesec : 2,20 —

V upravnistvu prejemati:

za
celo leto naprej 20 K — h
pol leta : 10 —
četrt : 5 —
mesec : 1,70 —

Za pošiljanje na dom
20 h na mesec.

Naročnine in inzerate
sprejema upravništvo v
Katol. Tiskarni, Kopitar-
jeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo,
nefrankovana pisma ne
vsprejemajo.

Uredništvo je v Seme-
niških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniši
nedelje in praznike, ob
pol 6. uri popoldne.

Štev. 159.

V Ljubljani, v soboto 14. julija 1900.

Letnik XXVIII.

Liberalni rekruti.

Naši liberalni nasprotniki so sila oholi. Vedejo se kot bi bili največji modrijani, mi pa bebi nasproti njim; učenost, olika, takt, — vse to se po njihovih besedah dobiva samo med njimi; zadnji čas so našli zopet novo izvirno merilo dolgočasnosti, s katerim nas bodo premagali pred vsem svetom. V tem oziru imajo prav, da so njihovi listi pametnim ljudem res dasi neprosto-voljno kratkočasno šaljivega značaja. — Liberalna baharija se pri nas javno postavlja, da so prav za prav liberalci edini, ki imajo kaj pomena na Slovenskem, da klerikalizem od dne do dne pada, da je število liberalnih pristašev ogromno. — — — Take in enake besede ne ostajajo brez vpliva, vzlasti tam ne, kjer bi radi, da bi se v resnici tako go-dilo. Verjamejo se in se v tem smislu po-ročajo dalje. Tudi v naših vrstah se nahaja več slabičev in strahopetnikov, ki pričenjajo ob tacihi prilikah jadikovati in obupavati, ne pomneč, da ne laže liberelec samo takrat, kadar govori o drugih, marveč tem bolj, ko govori o samem sebi.

Izplača se pa, da si enkrat od blizu ogledamo liberalno rekrutiranje pri nas in se prepričamo, kedo so tisti, ki sede med nabiravno komisijo, in tisti, ki stopajo pred njo. Ta vpogled nam je sila potreben!

Inteligenca — akademski izobraženi ljudje: uradniki, advokatje, notarji, zdravniki, profesorji — so v našem taboru. Tako vičejo liberalci. Da niso vsi, tega nam ni treba dokazovati. Pač pa konstatirajmo, da je ta inteligenca še le od včeraj sloven-ska in da za mnogo izmed njih ne vemo, kakšna bo jutri. Nemški vzgojena, velikrat nemški poženjena, z nemškim duhom po-polnoma prepojena — ni storila drugega, nego da je z nemških tal presadila na naša slovenska vse, kar je neumnega vzrastlo ondudaj. Dala si je ob svoji vzgoji vcepiti vse najraznejše nemške budalosti in brez smisla za to, da imajo Nemci sami krepak, zmagonosen odpor proti njim, jih je širila v naši domovini. Ta naša inteligenca je v svojem bistvu nemška; zato pa ne more umevati našega naroda in zato je popolnoma primerno njeni nravi, da je zvezana z od-padnikom Šveglom. Duhoviti delavci in na-

darjeni liberalci gredo pri nas dosledno po Dežmanovi, Šveglovi in Tavčarjevi poti; omejenčki ostajajo zadaj in kriče še o do-movini in narodnosti v zabavo drugemu svetu.

Popolnoma nemogoče je, da bi se da-rovit mož, če ni zraven poln tistega idea-lizma, ki zajemlje svojo moč v krščanskem prepričanju, res nesebično potegal za boljšo bodočnost slovenskega ljudstva. Komur ni do idealov, kedor stoji na tleh modernega materializma, pride kmalu do sklepa, da je najbolje za to ljudstvo, če se ponemči. Po ti poti, tako sodi, se osvobodi tudi najpreje duhovniškega vpliva. Vzora takih izobražen-cev sta Dežman in Švegel. Njun duh je močnejši med nami, nego bi si kedo na prvi pogled mislil. In če potegne drug politički veter, bomo gledali za inteligenco in jo bomo našli tam, kjer je bila po ogromni večini še pred nedavnim časom.

Kaj pa nam pomaga ta naša inteligenca? Koliko jih je pa med njo, ki si res skuša ohraniti svoje znanje in se v njem še spo-polniti? Koliko jih je med našimi pravniki, zdravniki in celo med profesorji, ki res kaj študirajo in ki tudi kaj vžitnega producirajo? Da se zmaši kak prevod za srednje šole, že išče prevajavec podpor in odpusta na vseh straneh. Znanstvenega dela iščeš zastonj. Pač je nekaj, a ubogo malo izjem; čast jim; te pa navadno niso liberalne. Kaj nam pomaga taka inteligenca, ki opravlja rokodelske svoje posle, sicer pa vsled lastnega zanemarjenja, vsled krockarij, vsled duševne lenobe stoji na duševni stopinji navadnih Kurjevaščanov?

Trgovski stan. Ali moremo govo-riti pri nas o trgovskem stanu. Trgovci in kramarji nastajajo pri nas popolnoma slu-čajno. Sinovi njihovih družin si iščejo drugod kruha. Narodne izobrazbe ne moremo iskati v njihovih vrstah; splošne izomike dobiš le izredka kaj pri njih. Tudi njihova zgodovina kaže, da se ne da nanje nič zidati. Še vsi pomnimo, ko so bili po večini nemškutarji in vsled tega liberalni; ko je ponehal pritisk od zgoraj, so volili tudi Slovence in bili ne-kaj časa konservativni; sedaj so zopet libe-ralni. Kaj bodo za teden dni, kedo ve? Z li-beralno inteligenco jih veže način življenja. Prvo, kar znači pri nas že boljšega kramarja,

je to, da se v obleki in hrani ločuje od dru-gega ljudstva. Zato ni nikoli bolj vesel, nego takrat, če mu kak frakar, da rabimo tehniški izraz, stisne roko. V tem načinu življenja tiči tisto, kar našega kramarja in trgovca žene v liberalni tabor. O kakem prepričanju, sploh o kakem umevanju javnega življenja najdeš le iztežka kako sled.

Učiteljstvo je tudi med liberalnimi rekruti; in celo v prvih vrstah. Res je, pa tudi ne za vse. A brez strahu lahko vprašujemo: Odkod pa ste vi, gospodje liberalni učitelji? Ob času liberalnih vlad na Kranj-skem, takrat ko je bil Pirker dež. šol. nad-zornik, ko so bili tudi drugi nadzorniki nem-škutarji, si našel prav pri veliko učiteljih Simovo »Laib. Schulzeitung« in ob volitvah je cela vrsta kasneje narodnih, sedaj zopet liberalnih učiteljev hodila volit nemškutarje. Mladi so liberalčki med učitelji; za seboj nimajo zgodovine. Svoboda, ki jim jo daje sedaj zakon, da se smejo združevati in ti-skati svoje liste, jim je strašno všeč. Upo-rablja jo s šumom, da se zdi, kot bi se svet podiral. Pa se le igrajo svobodo! Prav kot otroci! Nastop brez šuma in ropota je otroku zopern; tako tudi liberalnemu učitelju. A naj zapiše druga sapa, pa bodo tudi njihovi sajasti dimniki kmalu ometeni in ne bode več nevarnosti, da bi se vsled nesnaž-nosti zatrosil iz njih ogenj po celi Slove-niji.

Le pribijmo: labilne, valujoče, nestalne elemente med Slovenci zbira liberalstvo; stabilni, trdni, stalni element slovenskega kmečkega in delavskega ljud-stva pa živi nevzlozmo kot bra-nik katoliški veri in slovenski narodnosti med nami. V liberalnih vrstah pometa veter sedaj sem, sedaj tja po-samnike. Kot snopi padajo na vse strani in se izgublja v raznih viharjih. Čas hodi mimo, ko se igrajo narod, in se jim smeje.

Mi pa v živem prepričanju, da varujemo tisočletna izročila v svoji sredi, pojemo v zavesti, da je v našem taboru slovenski narod:

»Vse je vihar razdjal
Narod bo zmiraj stal!«

Pravo Ogerske na Bosno.

I.

Mažari so se silno vznemirili vsled sara-jevskih svečanostij ter dan za dnevom zatr-jujejo, da pripada Bosna njim in nobenemu drugemu. Oni se trudijo dokazati, da ima Ogerska neposredno pravo na to nekdanjo kraljevino, in da je ni treba zahtevati še le posredno po Hrvatske. Dokazov za to svojo trditev pa seveda ne morejo navesti, ker jih nimajo. Zagrebški časopis »Agramer Tag-blatt« je prinesel o tem vprašanju kratko razpravo, iz katere se vidi očevidno, da Ma-žari nimajo v resnici nobene pravice do Bosne brez posredovanja Hrvatske. Ker je predmet zanimiv in poučen, smo posneli glavne podatke iz omenjenih člankov.

Iz zgodovine vemo, da je imenoval bos-sanski kralj Štefan Tvrtko II. l. 1427. za svo-jega naslednika hrvatskega bana Hermana, grofa celjskega in zagorskega. Dotična listina je izdana v Bobovcu 2. sept. 1427., tedaj leto kasneje nego so bili prodrli Turki pod Muratom II. v Bosno. Na vsak način je hotel tako kralj Tvrtko steči pomoč zase in za državo od hrvatskega bana proti Turkom. Zakaj je pa Tvrtko prosil pomoči pri hrvat-skem banu in ne pri ogerskem kralju? Zato ker so bili takrat hrvatski bani posebno še grofi celjski mnogo jači nego ogerski kralj. Hrvatska je bila popolnoma samostalna, če tudi je priznavala ogerskega kralja tudi za svojega vladarja. Hrvatski ban pa vendar le ni prišel na bosanski prestol. Kralj Tvrtko je umrl okoli l. 1444., bržkone je bil ubit. Njegovo državo so razdejali deloma Turki deloma pa domači prepiri. Ž njim je izumrl Kotromanovičev rod. Bosanski velikaši niso hoteli priznati za svojega kralja Hermana Celjskega, nego so si izvolili nezakonskega sina kralja Štefana Ostojice, Štefana Tomaža Ostojice (1444—1461), za kralja bosanskega.

Tudi ta kralj ni vladal srečno. Turki so si prisvajali vedno večje dele Bosne ter so se ponašali že kot gospodarji v tej de-želi. Za njegovega naslednika Štefana To-maševiča (1461—1463) so osvojili Turki l. 1460 Bosno ter jo spremenili v turški pa-saluk. Kralju Štefanu Tomaševiču so odse-kali Turki glavo v Jajcu; mati njegova Ka-tarina pa je pobegnila z mnogimi privrženci

LISTEK.

Narodov učitelj.

Gospod K. S. z Dolenjskega je na de-želi. Seveda, kar je imenitnih politikov in literatov, vse ima navado, prebiti poletje na deželi. In zakaj tudi ne, saj hladne sence, sprehodi in kopeli pomirijo tako blagodejno človeku živce. Vsakemu, samo gosp. K. S.-u ne. On se tudi na deželi jezi.

V njegovo nesrečo padlo mu je v roke vabilo na drugi katoliški shod. Piskerček gosp. K. S.-a je pri tej priči prekipel. Kaj, navzlic temu, da vže nekaj let, da desetletij g. K. S. uničuje klerikalizem in je že par-krat pisal, da je uničen klerikalni zmaj, vendar zopet katoliški shod? Ali nimajo be-sede gospoda K. S.-a nobene veljave in moči? Ali je on slovenska Kasandra? To je bridko.

Toda klerikalci se motijo. Še v zadnjem trenutku razbil bode K. S. katoliški shod, treba mu le spisati dopis ali članek v »Sl. Narodu«, pa bo uničen ta shod.

Torej kar na delo! V ponedeljek pa smo brali v »Slov. Narodu« nekaj vatlov dolg dopis, kateremu sicer g. K. S. ni pri-stavil svoje trdke, ki smo ga pa, kot več-letni poznavalci njegovega blaga, takoj iz-poznali kot pristno K. S.-ovo blago. Ali g. K. S. morda čuti, da njegova marka ne pri-poroča blaga? Ali je morda zaradi tega ni pristavil, marveč dal blagu nedolžno marko »—a—«? Toda slabo blago ostane slabo blago, naj bo marka taka ali drugačna.

Poglejmo, s kakim orožjem se je spravil K. S. nad katoliški shod. Mož pravi, da je srednjeveška kultura že razpadla, da so ostale le še razvaline, sedaj je že vstala in se ponosno dviga v viš čisto nova kultura, katoliško duhovenstvo pa goji še vedno srednjeveške ideale, torej ne spada več v našo dobo, ergo je katoliški shod anakro-nističen.

Kje ste pa to dobili, g. K. S.? Hellwald in Henne, sicer protiklerikalca od nog do glave, iz katerih sem ter tam zajemate svojo modrost, sta, kolikor sta nam znana, pre-bistri glavi, da bi kje zapisati mogla tako gorostasno neumnost. Kultura naše dobe

da je samorasla in ona srednjega veka da je kar popolnoma in brez koristi razpadla? Ako poznate kakega četrtošolca, g. K. S., prašajte ga, mož vam bo, če boste hoteli, v stanu korenito pojasniti to stvar. Nam ne kaže tu govoriti o tako obče znanih stvareh.

Po vaših nemerodajnih mislih katoliški duhovnik nima »spodobnosti za sodelovanje v modernem gospodarstvu ter njega omiki. Bilo bi to krpanje razpadajočih razvalin«. To je novo, da se razvaline krpajo. Ali tudi pri pisanju vedno mislite na škornje, go-spod K. S.?

Ako pa pišete, da je do preteklega sto-letja bilo katoliško duhovenstvo glavni vo-ditelj gospodarstva, ne vemo, ali bi se bolj čudili nevednosti, ali pa recimo, samosvesti. Da smo pa pri nas tako daleč prišli, da taki, ki naj bi se še sami in sicer mnogo učili, nastopajo kot učitelji naroda po javnih listih, to je dejstvo, ki nas Slovencev ne more povzdigniti v oči drugih narodov.

Za rahitične in pohabljenе otroke so posebni sanatoriji, kjer se ti ubožci zdravijo, za članke, kakoršen je K. S.-ov, pa žalibog nikjer ni sanatorija.

Morala sv. Liguorija

ali:

Strah in groza liberalne inteligence.

Čudom se je čudila slovenska inteli-genca, ko ji je »Narod«, sledeč vabljenemu vzgledu nemškonacijonalnih »Proč od ri-movcev«, naslikal »moralo svetega Liguor-ija« kot novo klerikalno strašilo, pred ka-terim se morajo vsakemu zavednemu libe-ralcu ježiti lasje.

Čudila se je ta ljubezniva inteligenca tem bolj, ker je sedaj med njo nastalo upra-vičeno vprašanje, kdo da je večji svetnik, ali dr. Tavčar s svojim od liberalcev že ka-noniziranim Malovrhom in čednim Govekar-jem, ali pa sveti Alfonz Liguorijanski. Go-tovo se je v mislih naših »inteligentnih« moral umakniti sv. Alfonz pred novimi lju-bljanskimi cerkvenimi očeti v »Narodni ti-skarni«. Saj je »Narod« našel neuravne na-uke v »ligurijanski morali« in dokazal zmote papežev, ki so jo »kanonizirali«. Z oltarja doli torej, sveti Alfonz, da daš mesto dr. Tavčarju in njegovemu generalštabu! Njemu bo odslej slovenska »inteligenca« zažigala

v Rim, kjer je umrla l. 1478. V svoji oporoki od 20. oktobra l. 1478. je postavila za svojega naslednika v bosanske kraljevini rimsko kurijo, če se njena otroka Sigismund in Katarina, ki sta bila med tem sprejela muhamedansko vero, ne povrneta nič več v krilo katoliške cerkve. Na njenem grobu v cerkvi Ara coeli se more čitati še dandanes napis v starohrvatskem jeziku: »Katarini, kraljici Bosne, hčeri Štefana, vojvode svetega Save, iz rodovine Helene in iz vladarske hiše cesarja Štefana, ženi bosanskega kralja Tomaža, ki je 54 let živel in v Rimu 25. oktobra leta 1478 umrla, so postavili ta spomenik vsled njene oporoke.«

V zgodovini Bosne pred turškim gospodstvom ne nahajamo nobenega sledu kakšnega prava Ogerske na Bosno. Meseca decembra leta 1458 je sicer imenoval kralj ogerski Matija Korvin na državnem zboru v Szegedinu v sporazumku s Srbi bosanskega kraljeviča Štefana za despota srbskega ter mu izročil ob enem vse srbske zemlje, katerih niso še Turki osvojili, a razun tega tudi vsa dobra in posestva, kar so jih imeli dosednji despoti na Ogerskem. Po tem imenovanju in darilu pa bi mogel imeti ogerski kralj komaj nekakšno pravo na Srbijo, nikakor pa ne na Bosno. Sicer pa bi bil Matija Korvin kralju Tomaševiću prav lahko pomagal v boju proti Turkom. Dr. Bojničič pravi o tem v dodatku k zgodovini Bosne od Klaića tako-le:

»Ogersko-hrvatski kralj Matija Korvin je čisto mirno gledal, kako Bosna propada, ter ni prihitel niti v pomoč, bodisi da ga je Mohamed II. prekanil, bodisi da je hotel propast države, da jo potem sam Turkom odzame...«

In zares je Matija že v oktobru l. 1463 prodril v Bosno ter osvojil vas Dolenji Kraj in Usoro, v vsem do 30 čvrstih mest, posebej še Jajce, Zvečaj, Vrbas, Banjaluko, Tešanj in Srebrenik. To bi bilo tedaj pravo Ogerske, če smemo osvojitve smatrati za pravo? Mi ne vemo, ali mi moremo tako sklepati po daljnem delovanju kralja Matija. Matija Korvin je povelil namreč upravo osvojene zemlje Hrvatu, banu Nikolaju iz Iloka, ter jo razdelil na dva banata: Jajce in Srebrenik. Oba banata sta ostala 64 let v posesti ogersko-hrvatskih kraljev. »V tem času,« nadaljuje dr. Bojničič, »so napadale turške čete te kraje, da jih osvoje vnovič. Toda bana mest Jajca in Srebrenika sta podpirana od junaškega hrvatskega naroda vspešno odbijala vse napade sovražnika. Spomin na bana mesta Jajca, Frančiška Berislavića in Petra Voglevića, ostane Hrvatom za vse čase neizbrisljiv in slaven, in smelo delo Kristofa grela Frankopana, ki je rešil 11. junija leta 1525 Jajce poldrugoletnega obsedenja turškega, je razširilo njegovo slavo po celem krščanskem svetu. Ko se je povrnil Frankopan na Hrvatsko, mu je podelil kralj Ljudevit II. častni naslov: »Branitelj in pokrovitelj kraljevine Dalmacije, Hrvatske in Slavonije.« Kralj Ljudevit II. je tedaj smatral tudi Jajca za del hrvatske kraljevine. Bani mesta Jajca v 16. veku so bili vsi

sami Hrvati: Frančišek Perislavić, Baltazar Bačani, Jurij Kanižaj, Ivan Rebek, Bartol pripor vranski, Jurij Stremzemlej in Peter Keglević. Tudi vojska je bila hrvatska. V čigavem imenu in s katero pravico se je lotil Matija Korvin tega vojaškega pohoda ter osvojil del Bosne? Mi poznamo samo eno pravo: namreč hrvatsko državno pravo. O posebnem ogerskem pravu ne more biti tukaj niti govora.

Politični pregled.

V Ljubljani, 14. julija.

Glede političnega položaja vlada z vsakim dnem večja nejasnost. Kar se je včeraj v kakem listu priporočalo kot jedino primerno sredstvo za rešitev parlamentarne krize, to se drugi dan pobija z vso strastjo. Jedni zagovarjajo oktroa jezikovnega zakona in poslovnika, drugi so proti temu, na jedni strani se govori o razpustu parlamenta, na drugi pa o zadnjem poskusu s parlamentom. Govori in piše se mnogo o vladnih načrtih, o parlamentarni konstelaciji, a nihče ne ve, kaj nam gotovo prinese bližnja bodočnost. Čehi pravijo, da je vlada spremenila jezikovne načrte in jih uveljavi s pomočjo jezikovnega zakona, Nemci so pa prepričani, da jim ustreže vlada celo z državnim jezikom. Tako se ugiba na vseh koncih in krajih, sestavlja se nova večina in tudi že bodoča vlada, Koerber pa molči in čaka ugodne prilike. Kaj bo ukrenil, nihče ne ve, ve se pa, da bo parlament razpuščen, ako ne bo za rabo.

Občno in jednako volilno pravico z volilno dolžnostjo priporoča neki kršč. soc. v graškem »Volksblattu« ter jo smatra za jedino rešilno sredstvo iz dosedanjih zmed. Avtor je prepričan, da bi se razun Poljakov nihče resno ne upiral splošni, jednaki in direktni volilni pravici z volilno dolžnostjo, ker bi po tej pridobila nekoliko le soc.-dem. stranka, vse protiljudske stranke bi pa bile poražene v korist katol. ljudskim strankam. List, ki objavlja ta dopis, pravi da se sam ne strinja z vsemi trditvami, iz kakih razlogov, pa ne pove. Po našem mnenju bi noben pravi prijatelj Avstrije in krščanskega ljudstva ne mogel ugovarjati temu jedino pametnemu nasvetu, ona vlada pa, ki bi kratkomalo uveljavila tak volilni red, bi bila rešiteljica Avstrije. Pri tej priliki bi se končno moralo tudi poskrbeti za to, da bi se volitve vršile ob nedeljah.

Konferenca slovanskih poslancev. Kmalu po zaključenju državnoborskega zasedanja je mej drugimi brnski »Hlas« zahteval, naj se čim prej snidejo v posvet vsi slovanski poslanci, ki naj bi sklepali o obnovitvi, oziroma novi sestavi desnice. Temu predlogu nasproti se je oglasil neki drugi list, ki je izrazil mnenje, da bi bilo dovolj, ko bi se sošli h konferenci vsaj vsi voditelji slovanskih strank. Brnski »Hlas« se sedaj zadovoljuje tudi s tem nasvetom, a zahteva z največjo odločnostjo, da se ta nasvet čim prej izvede, kajti nujno potrebno je, da so na strani slovanski boritelji, ko se

bo pričelo z resnim reševanjem jezikovnega zakona. Vlada bo neki že prihodnje dni pričela s preosnovo jezikovnih načrtov in ako je v tem času že obnovljena desnica, se je nadjati, da bo sprememba ugodneje izpadla za Čeha. Ob enem, pravi list, je pa tudi neobhodno potrebno, da v češkem časopisju ponehajo napadi na katol. ljudsko stranko, na volivskih shodih bi se pa moralo gledati na to, da bi se z resolucijami ne vezalo rok češkim poslancem. — Taki glasovi prihajajo iz čeških zmernih krogov, ki menda niso osamljeni. Češkim radikalcem poslednji nasvet gotovo ni všeč, akoravno se mora vsakdo strinjati z nasvetovano konferenco.

900letnica krščanstva na Ogerskem in vlada. Pripravljalni odbor za izredno slavnost 1900 - ozir. 900 letnice krščanstva sploh in na Ogerskem je sicer povabil vse ogerske magnate od prvega do zadnjega k slovesnostim dne 15. avgusta, toda prepričan sme biti, da se jih ne bo mnogo odzvalo temu povabilu, posebno ne iz oficijelnih krogov, ki morajo po Banfly-Szellovej zapovedi biti prepričani, da je jubilej ogerskega katoličanstva — politična slavnost. Vsem državnim, okrajnim in občinskim uradnikom je te dni došel razglas, v katerem notranje ministerstvo naznanja, da se oficijelna Ogerska te slavnosti sploh ne udeleži, akoravno je katoličanstvo državna vera. Uradniki se slovesnosti oficijelno, kot zastopniki oblastev ne smejo udeležiti. Sicer se bo dovolil uradnikom potreben dopust, a le v omejenem številu, ker so vse te slovesnosti politične naravi. Ogerski katoličani sedaj vedo, pri čem da so, in upanje je, da bodo izvajali iz tega vse posledice.

Izseljevanje mohamedanov iz Bosne in Hercegovine podpira, kakor poročajo ruskim listom iz Carigrada, turški sultan z velikimi svotami. Samo za prvo potrebo je baje nakazal 25.000 turških funtov. Vsak teden pride neki 200 do 300 mohamedovskih rodbin v Carigrad, kjer jih vsprejema sultanov pribočnik ter jih pošlje v okolico Angore ali pa na sultanova posestva v Eski-Šehir. Sploh ga ni boljšega pospeševalca panislamistične ideje, kakor je ravno sedanji car. — No, Rusi in tudi drugi ne pripisujejo temu poročilu posebne važnosti, ker vedo da ima turška vlada s sultanom vred drugje važnejih poslov nego je izseljevanje iz Bosne, na katero sploh bosanski Mohamedovci skoro niti ne mislijo, ker vedo, da se jim niti v Turčiji ne bo bolje godilo.

Poročilo nemške vlade o dogodkih v Kini. Potom obširne okrožnice je naznanil nemški državni tajnik Bülow vsem nemškim zveznim vladam, kaj se je dosedaj dogodilo v Kini in kake korake je storila do srede julija nemška vlada. Poročilo je isto, kot je je Bülow podal odseku zveznega sveta za zunanje zadeve. V tem svojem poročilu pravi Bülow, da so se prvi nemiri na Kitajskem pojavili že sredi januarja v pokrajini Čili, katerim pa nihče ni pripisoval kake resnosti. Vendar so pa že 27. januv.

zunanji zastopniki svarili kitajsko vlado pred »Rudečo pestjo« in »Velikim nožem«, seveda zaman. Sredi meseca maja se je upor vnel na celi črti. Uradnih obvestil vlada po 12. juniju ni prejela nikakih, ker je od tedaj pretrgana vsaka zveza s Pekinom. Bülow je potem povedal, koliko vojaštva se je izkrcalo v Taku do 28. junija, ter da je namen velisil samo obramba inozemcev in evropskih interesov. Na delitev Kitaja nihče ne misli in Nemčija ne išče nikakih posebnih interesov. — S poročilom nemške vlade se strinjajo tudi ostale velesile.

Vojska v Južni Afriki še ni končana in burski »kmetje« še niso podlegli na vsi črti angleškemu nasilstvu. O tem nas zadostno poučujejo najnovejši dogodki na transvalskem bojišču. Že predvčeranjim je bilo čitati v londonskem »Daily Express« naznanilo predsednika Krügerja, da so Buri pri Watersfalu zajeli angleški tabor ter ugrabili večje število konj in bogato zalogo živil, »Standard« je pa objavil zelo sumljivo vest, da je poštni urad v Kapstadtu ustavil pošiljatev zasebnih pisem v Johannesburg. Tudi brzojavke za Pretorijo se ne vsprejemajo. O tem sicer Roberts trdovratno molči, a je dokaz, da se Angleži na bojišču ne počutijo najbolje. Včeraj se je pa oglasil sam Roberts z naslednjo, ne posebno veselo brzojavko: Buri so včeraj, 12. t. mes., odločno napadli naše desno krilo. Z obžalovanjem moram poročati, da se jim je posrečilo polastiti se Nitralsneka, kraja, ki leži 18 milj zahodno od Pretorije ob železnici, ki vodi v Rustenburg. Boj je trajal celi dan. Odposlal sem sicer pomoč, toda predno je došla na mesto, je bila naša posadka premagana. Oba topova in velik del škotskega švadrona so zajeli Buri, ker so konji opešali. Poleg tega so ujeli Buri 90 mož lincolnshire-polka. Izkaza o naših izgubah še nimam, a bojim se, da so naše izgube ogromne. Istodobno so Buri napadli naše predstraže pri Derdepoortu. Sedmi dragonski polk se je dobro držal. Na to sem umaknil naše rezerve. Mi bi ne imeli velikih izgub, ko bi naši ne bili mislili, da so v gozdu skriti Buri naši vojaki. Konečno pravi Roberts, da je general Smith-Dorrien nabil Bure pri Krügersdorpu, in istotako Buller, ki je pregnal Bure, ko so pri Paardekraalu razdejali železnico. — Iz te brzojavke, katere konec skuša omiliti prvi del, je dovolj razvidno, kako so Buri siti bojevanja in v kako »ugodnem« položaju se nahajajo Angleži.

Knjige in časopisi.

»Narodni gospodar.« Ravnokar izišla 13. številka ima sledečo vsebino: Minister za poljedelstvo pa zadruga. — Zboljšajmo svoje polje! — Setev ajde in rudeče deltelje. — Kakšna bodi mlekarica. — Kmetova opravila meseca julija. — Čebelarski shod. — Vprašanja in odgovori. — Zadruga. — Računski sklep Ljudske posojilnice. — Denarna poročila hranilnic in posojilnic. — Inserati.

kadilo in prepevala njegovo lepo ime v novih liberalnih litanijah. Molili bodo tudi nov brevir, v katerem bo Malovrhov življenjepis in hvala Govekarjevih romanov. Kot duplex maius se bo častil baron Schwegel. Ne več v Rim, kjer se uče nenravni nauki od zmotljivih papežev, treba bo odslej romati po odpuške v »Narodno tiskarno«, oziroma v Tavčarjevo »Stammkneipe«. Kot glavne relikvije te nove vere se bodo častile: Tavčarjeva rdeča sokolska srajca, Malovrhova žlica in Schweglova »bula«, s katero je »kanoniziral« nemško-slovensko liberalno zvezo. Morda tudi Hribarja sprejmejo med te nove svetnike — če bo priden.

Da se bo pa ta ljubezniva inteligenca še bolj čudila, ji hočemo pokazati, kako jo vodijo njeni novi cerkveni očetje — za nos.

Najprej moramo konstatirati, da »ligurijanske morale«, ki je baje tako strašna, — nikjer ni. Mi s sv. Alfonzom vred priznavamo le katoliško moralo ali pravoslovje. Sv. Alfonz ni iznašel nobene nove morale, ampak le iz božjega razodetja zajel tiste nauke, ki jih je cerkev vedno učila, in jih je lepo pregledno uredil v znanstven sestav,

ki naj služi kot učna in priročna knjiga — ne le duhovnikom, kot »Narod« misli, ampak vsem drugim, tudi poslancem, odvetnikom in zdravnikom.

»Narod« je nadalje čisto nemerodajnega mnenja, da sta to »ligurijansko moralo« papeža Pij IX. in Leon XIII. »kanonizirala«. Pred vsem moramo opomniti, da nam je »kanoniziranje« kake knjige čisto neznano. Kanonične knjige se imenujejo le knjige svetega pisma. Sveti Alfonz je sicer proglašen svetnikom, če hočete: je kanoniziran, njega knjige pa ne.

Pač pa so njegove knjige v veliki veljavi in so mu pridobile naslov »cerkvenega učenika«, in papeži so opetovano izrekli o njih, da so jako dobre, in sicer že papeži sto let pred Pijem IX. S tem pa še ni rečeno, da bi njegovi nauki bili dogme, dasi je gotovo, da ni v njih ničesar, kar bi veri ali pravosti bilo količkaj nasprotno. Vsi priznavajo svetemu Alfonzu poleg izredne svetosti tudi obsežno, res velikansko učenost.

Zato je pa tem bolj čudno, da so tenkovestni »Narodovi« cerkveni očetje našli krive nauke in brezbožnost v knjigah sv. Alfonza.

Pa to so naredili tako slabo, da jih bo mesto »kanonizacije« zadel smeh celo iz vrst njihove verne inteligence. Najprej je sumljivo, da citirajo sv. Alfonza, pa ne povedo ne dela, ne izdaje. Sv. Alfonz je namreč več pametnega napisal, nego marsikateri liberalce prebral, in njegova dela so doživela več izdaj, nego dr. Tavčar let. Potem pa citirajo strani in poglavja, ki jih v vseh njegovih delih ni, in stavke, kijih on nikdar ni zapisal.

Citati knjig se ne morejo nanašati na drugo delo, nego na obsežno delo »Theologia moralis.« Pa primerilo se je tem čudnim teologom, da citirajo v peti knjigi stran 713. Ta knjiga pa ima v četverki samo 34 strani. Strani 713. torej tudi najmanjša žepna izdaja ne more imeti. Morda je pa »Narodov« očanec namestu n. (numerus-poglavje) po pomoti prepisal p. (pagina= stran), da je torej mislil na poglavja? Ni mogoče, ker ima vsa ta knjiga le 84 poglavij, torej poglavja 713. v peti knjigi tudi ni, kar lahko dokáže vsak Dimnikov učenec s pomočjo kroglic na računskem stroju.

Iz tega postaje vsa teologija »Slov. Naroda« tako umljiva, da mora biti slavna

slovenska inteligenca pripravljena na še hujše razočaranje.

»Narod« piše: »Alfonz de Liguori pravi tam, da mora vsak duhovnik njegovo moralko vsak dan studirati, ter učeno pristavljati: Tom V. p. 712, 713. Kako učeno citirano! V peti knjigi pa ni niti te strani niti tega poglavja, ker tu govori svetnik o grehih v obče. V VI. knjigi, poglavje 628, pač govori o znanosti, ki je potrebna izpovedniku, a svoje moralke ne priporoča ne tu ne drugod. Sploh pri cerkvenih očetih ni v navadi baharija. Tako šarlantansko delo so prepustili novemu cerkvenemu očetu v »Nar. tiskarni«, ki misli, da mora inteligenca vsak dan požreti kos modrosti iz njegovega neumnega »Naroda«. — Dalje! »Narod« piše:

»Po tej moralni teologiji se duhovniku ni treba ravnati po svoji vesti. Učeno je citirano: Tom I. 262, 263. Hm, ta knjiga ima žalibog le 208 poglavij. Ali so citirane strani? Prosimo »Narodovo« uredništvo, da nam natančno citira izdajo, stran in poglavje, kjer se baje nahaja ta monstrum! Mi smo studirali svetega Alfonza, pa tega stavka nismo nikjer našli. Pač pa

»Slovenski učitelj« prinaša v svoji 14. številki naslednjo vsebino: Na drugi slovenski katoliški shod! — Vzbuja v otroku ljubezen do prirode! — Formalne stopinje pri katehetskem pouku. V. Biblijska kateheza za I. razred. — Listek: Ivánov gospod. II. — Šolske vesti. — Drobtine. — Listu je priložena glasbena priloga, obsegajoča pesmi »Slovenski mladini« in »Božji volek« vglasbil P. A. Hribar. — »Slovenski učitelj« izhaja dvakrat na mesec in stane za celo leto 5 kron. Naroča se pri uredništvu v Ljubljani. — Ker sta štev. 1. in 3. popolno pošli, prosi uredništvo naročnike, ki ju lahko utrpé, da mu jih blagohotno vrnejo.

»Liberius Vetovski«. Te dni je izišla drobna knjižica z naslovom Liberius Vetovski*).

V obliki povesti nam fanatizira, kako je po noči od 8. na 9. dan meseca rožnika, — ko so češki poslanci završali s svojim obstrukcijskim orkestrom, — zborovalo v dunajski rotovski kleti in kasneje v parlamentu nekaj po večini že umrlih mož: stavbenik Schmidt, poslanci Wackernell, Greuter, Lasser, Hubicki, rabbi Schreiber, Smolka, Kaiserfeld, Clam Martinitz, Schindler i. dr. V njihovi družbi je bil tudi Liberius Vetovski, poosebljeni poljski liberum veto.

»Telovadba« v petrazrednih in manj kot petrazrednih ljudskih šolah. Po učnih načrtih priredil Franc Brunet, c. kr. učitelj telovadbe na višji realki. Podrobni učni načrt za petrazrednice priredil Jakob Furlan, mestni učitelj v Ljubljani. — To je naslov 252 strani obsežni knjigi, ki je te dni izšla v Ljubljani in jo je založil pisatelj. Knjiga stane 3 krole. G. pisatelj natančno opisuje redovne in proste vaje v raznih razredih in na koncu so pridejani telovadni izrazi po abecednem redu v slovenskem in nemškem jeziku.

»Pučki Prijatelj«. Vsebina 14. broja tega lista je sledeča: Zadruga. — Koje mjere se moraju na svaki način poduzeti, da se poboljša naše ribarstvo? — Kako imamo paziti na gnoj na gnojštu? — Dobra gospodarica. — Vesti iz sveta. — Gospodarske vesti i sitnice. — Razne vesti. — Pripoviest iz seoskog života. — Pučki Prijatelj izhaja v Krku in stane dve kroni na leto.

*) Zeitpolitische Fragmente. — Ein Sommer-nachts-Ergebnis. Wien und Leipzig. Verlag von Carl Koenig. 1900. Str. 1—63.

Tedenski koledar.

Nedelja, 15. julija: 6. pobink., Razdelitev apostolov; evang.: Jezus nasiti 4000 mož. Mark. 8. — Ponedeljek, 16. jul.: Marija škap. karm. — Torek, 17. julija: Aleš spozn. — Sreda, 18. julija: Kamil Lel. sp. — Četrtek, 19. julija: Vincencij Pavl. sp. — Petek, 20. julija: Jeronim Emil sp. — Sobota, 21. julija: Trakseda

vemo to, da se vse velikansko delo sv. Alfonza začne s temi besedami:

»Dvojen je pravec (regula) človeških dejanj, daljnji in bližnji. Daljni ali materijalni je božja postava, bližnji pa ali formalni, je vest; zakaj: dasi se mora vest povsem ravnati po božji postavi, vendar do broto ali zlost človeških dejanj spoznamo, kakor jo vest sama spozna« itd. (T. I. tract. I. cap. I. p. 1.) In malo spodaj: »Prava vest je ona, ki ukazuje pravo; greši, kdor zoper njo dela« (Tam, p. 3.) V 55 poglavjih nato razpravlja sv. Alfonz o vesti; vsak začetnik v teologiji ve, da je ravno ta razprava o vesti najvažnejši del vseh Alfonzovih spisov. Tega pa, kar mu »Narod« podtika, sv. Alfonz ne trdi nikjer. Obrekovanje svetnika je torej, kar si je dovolil »Narod«. — Pa idimo dalje:

»Po tej moralni teologiji je dovoljena tudi kriva prisega s tem, da se rabijo besede, ki imajo več pomenov (Tom. II. p. 255, 256). Tako »Narod«. Druga knjiga pa ima žalibog samo 80 poglavij in bo težko kaka izdaja našela v nji toliko stranj, kakor »Narod«. Ta stavek je v tej knjigi nemogoč, ker govori sv. Alfonz tu o veri, upanju in ljubezni, o kaki krivi prisegi ni ne duha ne sluha. Pač pa govori sv. Alf. obširno

d. — Solnce izide 20. julija ob 4. uri 36 min., zaide pa ob 7. uri 37 min. — Lunin spremen: Zadnji krajec 19. jul. ob 6. uri 29 minut zjutraj. — Musica sacra v nedeljo 15. julija: V stolni cerkvi velika maša ob 10 uri: Cecilijino mašo, graduale in ofertorij zložil dr. J. Benz. — V mestni cerkvi sv. Jakoba velika maša ob 9. uri: Cecilijino mašo v C-dur zl. Fr. Schöpf graduale Constitues zl. Ant. Foerster, ofertorij »Lauda anima mea Dominum« zl. M. Brosig.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 14. julija.

Osebnosti. Gimnazijski učitelj v Kranju g. dr. K. Ozvald je premeščen v Ptuj. — Mestni živinozdravnik g. J. Rajer v Ljubljani je imenovan c. kr. okr. živinozdravnikom v Litiji. Okr. živinozdravnik v Radovljici g. R. Salloker je premeščen v Ljubljano, na njegovo mesto pride gosp. H. Turk iz Ljubljane.

Državna podpora. Naučno ministerstvo je za kmetijske tečaje in šolske vrte, ki so v zvezi z ljudskimi šolami na Kranjskem, za tekoče leto darovalo 600 kron podpore.

Promocija. Dne 5. t. mes. je bil v Pragi doktorjem bogoslovja promoviran đ. g. Mihael Mogolič, župnik v Stillfriedu na Niže-Avstrijskem. Pred nekaterimi leti je bil gospod Mogolič na Dunaju promoviran doktorjem modroslovja in je nedavno naredil prvi rigoroz iz pravoslovja. Rodil se je leta 1840 v Novem Mestu.

Katoliški shod. »Primorski List« je pisal dne 12. t. m.: »Ker bo ta shod za naš narod neprecenljive važnosti v verskem, narodnem in gospodarskem pogledu, je pričakovati, da bo udeležba ogromna. Danes je v slovenskem Alojzijevišču v Gorici o tem zaupno posvetovanje«. — Kot prostor se je v Ljubljani določilo Alojzijevišče, katero je s svojim lepim dvoriščem in s krasnimi hodniki kot nalašč pripravno za shod. Hodniki so bodo porabili za galerije. Proti slabemu vremenu se bo naredila streha, pod katero bodo vsi zborovalci na varnem. — Jako lepo piše o katol. shodu »Slov. učitelj«, katerega besede objavimo natančneje prihodnjič. — »Slov. Narod« se meša. Zoper ljubljanski katol. shod rohni, o zagrebškem katol. shodu pa piše: »Torej tudi drugod na slovanskem jugu, ne le pri nas, hočejo katoliški duhovniki začeti svoje novodobne organizacije. »Slov. Narod« se je v štev. 138. nad tem jezil. Stvar se pa da tudi z drugega stališča presojati, in če to stori, se mora prvemu kat. shodu v Zagrebu zaklicati: »Sam Bog te je sklical!« — Mi menimo, če je kat. shod v Zagrebu tako potreben, bo ljubljanski tudi, saj se bo isto obravnavalo — »Grazer Volksbl.« je posnel iz »Vaterlanda« protest proti temu,

o prisegi v III. knjigi, in v pogl. 147 pravi: »kjer ni resnice (pri prisegi) se greši smrtno, ker se stori hudo zaničevanje božje.«

Sploh to točno razpravo o veljavi prisega priporočamo v poseben prevdarek našim porotnikom, sodnikom in advokatom. Tu je »Narod« torej zopet propadel! — Dalje! Iz teh čisto zlaganih citatov pa sedaj »Narod« izvaja splošno sodbo:

»Sploh je po tej knjigi, katere nauke naj vsak duhovnik na pamet zna, dovoljena skoro vsaka kriva prisega, da se le utaji resnica«. — Tu je pa »Narod« pozabil svoje učenjaške vloge in nič več ne citira. To mora inteligenca verovati — brez dokaza. Najbolj pametno. Bilo bi nemogoče, tak blasfemičen stavek najti pri sv. Alfonzu.

In zakaj je »Narod« nagromadil te gorostasne laži? Zato, da zakrije svojo blamažo zaradi »zveri v črni halji«. Dobil je popravek iz Ribnega, katerega hoče s tem utajiti, da pravi: Vsi duhovniki lažejo, ker jim to ukazujejo papeži in sv. Alfonz.

Cigan, ki ima količkaj čuta za vedo, bi odstopil od take stranke...

da bi neki listi s fingiranimi duhovniki agitirali proti kat. shodu: »Ali ne bi bilo boljše, »Slov. Narod« položiti na njegovo slovansko srce zahtevo, da naj ne moti miru?»

»Ob nedeljah ima počivati vsako obrtno delo«. Te besede stoji zapisane v čl. I. zakona z dne 16. januarja l. 1895. V zadnji redni seji trgovske in obrtniške zbornice je zbornični koncipist dr. Viktor Murnik te besede obračal na konsumna društva, češ, naj se jim prepove ob nedeljah vsako prodajanje. Dobro! Ali pa niso obrtna dela tudi vsa tovarniška dela? Ali ne spadajo pod iste besede vse razne vrste obrti, kateri se izvršujejo sedaj tudi v nedeljo? Ali ne bi morale biti po teh besedah zaprte vse prodajalnice, ali ne bi se moral tudi promet ob železnica ozirati na nedeljski počitek? Mi smo sami za nedeljski počitek, da še več: mi smo tudi za posvečevanje nedelj. Dosledno se mora torej trgovska in obrtna zbornica v Ljubljani izreči za nedeljski počitek trgovskih pomočnikov in tovarniških delavcev! To bi bilo dosledno, pričakujemo, kdaj se zgodi! Ali se naj milost nedeljskega počitka dovoli samo konsumnim društvom? Zakaj ne tudi tovarnam in prodajalnicam?

Pričakujoč odgovora...

Kako se pači javno mnenje. »Več telovadcev« je v »Slov. Narod« od srede v daljšem »Poslanem« uprav surovo napadlo posamezne osebe katoliško-narodne stranke. Mej drugim so trdili, da je načelnik »Gospodarske zveze«, g. dr. Ivan Šustersič prepovedal uradnikom, da ne smejo biti člani »Sokola«. Sinoči pa je »Slov. Narod« objavil naslednji popravek ravnatelja »Gospodarske zveze«, g. Ferdinanda Sajovica: »Ni res, da bi dr. Šustersič sploh kedaj komu izmed uradnikov »Gosp. zveze« prepovedal biti član »Sokola« ali drugih narodnih društev; res pa je, da uradništvu še nikdar ni delal ovir glede sodelovanja pri narodnih društvih.«

25letnico praznujejo v ponedeljek in torek sošolci, ki so leta 1875. dovršili višjo gimnazijo ljubljansko. Izmed tedanjih 29 osmošolcev jih živi še 23. Dne 16. julija zvečer imajo sestanek pri g. dr. Gregoriču v Ljubljani, drugi dan se udeležijo ob 7. uri sv. maše na Rožniku, opoldne pa se snidejo pri sošolcu đ. gosp. M. Trčku, župniku v Šmartnem pod Šmarno goro. — Želimo srečno drugo 25letnico!

Kmetijsko-kemičnemu preskuševališču za Kranjsko v Ljubljani poslala so oblastva, društva in zasebniki od 1. jan. do 30. junija 210 predmetov v kemično, oziroma bakteriološko ali mikroskopsko preiskavo. Zavod je bil otvorjen 13. avgusta 1898 in od tega časa je dobil skupno 710 predmetov v znanstveno preiskavo, in to skorej vse iz Kranjske. Iz tega je sklepati, da je bila ustanovitev tega zavoda popolnoma na mestu.

Toča v Trški gori pri Novem mestu je pretečeno nedeljo napravila veliko večjo škodo, kakor se je precej iz početka poročalo. Zlasti leva stran gore od vznožja proti vrhu je skoro popolnoma uničena. Ne samo grozdje, ampak tudi trsje je tako razbito, da bo mnogo posestnikov moralo zopet pričeti z novimi nasadi. Nekateri vinogradniki tudi jednega grozda ne bodo mogli utrgati. Tudi bližnja okolica Novega mesta in proti Mirni peči je veliko trpela. To je hud udarec zlasti za one, ki so ogromne svote potrošili za nove nasade.

Ogenj. V Begunjah pri Cirknici je v sredo ob osmih zvečer začel goreti voz sena, ki je stal v šupi pri hiši Franca Juvandiča h. št. 74. K sreči je priteklo hitro nekaj ljudi, ki so voz pahnili na cesto, kjer je nastal velik ogenj, kakor bi kako poslopje gorelo, katerih tam okoli več stoji. Gasilcev je bilo dosti; posebno neustrašeno so gasili vojaki-Bošnjaki, katerih je v Begunjah sedaj nekaj nad dvajset. Delajo namreč kot pijonirji na strelišču pri Bezuljaku, ker k letošnjim vojaškim vajam na Notranjsko pride tudi bosanski polk iz Gradca. Zažgala sta domača dva otroka, ki sta z ognjišča vzela gorečo trsko in šla kuriti v šupo. Škode druge ni, le seno je zgorelo in voz se je obžgal.

Posvečevanje zvonov. Danes je prečast. g. generalni vikarij Flis v Samassovi tovarni posvetil 12 zvonov, in sicer dva za Šmartino pri Litiji, dva za podružnico sv. Križa v Brezju šmartinske župnije pri Litiji, dva za podružnico sv. Nikolaja župnije svetotrojiške pri Cirknici, po en zvon za podružnico na Loku pri Kronbergu, za podružnico v Sp. Bitnjah pri Žabnici, za kapelo sv. Jožefa v Lekovici v Galiciji, za podružnico v Tribučah pri Adlešičih, za neko kapelo pri Radgoni in za kapelo Jezusovega Srca v Leitersdorfu na Gor. Štajerskem.

Uršulinske šole v Ljubljani so končale danes šolsko leto s slovesno sveto mašo. Kakor povzamemo tiskanemu letnemu poročilu, so oskrbovale gospe uršulinke v minulem šolskem letu šest raznih učilnih zavodov, namreč otroški vrtec, vnanjo ljudsko šolo, slovensko meščansko šolo, notranjo ljudsko šolo, notranjo meščansko šolo in učiteljšče z dvema letnikoma. V otroškem vrtcu je bilo 45 deklic, vnanja ljudska šola ima 528 učenk, sposobnih je 410, nesposobnih 110, neizprašanih 8. Slovenska meščanska šola ima 80 učenk, sposobnih je 78, nesposobna 1 in neizprašana 1. Notranjo ljudsko šolo je obiskovalo 177 učenk; prvi red ima 147 učenk, nesposobnih je 20, neizprašanih pa 10. V notranjo meščansko šolo pa je hodilo 95 učenk, 87 je sposobnih, 7 nesposobnih in 1 neizprašana. V prvem letniku učiteljšča je bilo 22 gojenk, v četrtem pa 17. V takozvanem prostem (nadaljevalnem) tečaju pa so se šoli odrasle deklice poučevale v ročnih delih, modernih jezikih in godbi. — Letno poročilo ima na prvem mestu nadaljevanje spisa iz lanskega letnega poročila z naslovom »Vrta gospodinja«. Gospa pisateljica prav mikavno pripoveduje, kaj mora znati vrta gospodinja o obleki.

C. kr. obrtno strokovne šole za obdelovanje lesa, umetno vezenje in čipkarstvo v Ljubljani so danes končale šolsko leto. Ravnateljstvo je izdalo pregledno, tiskano poročilo, kateremu povzamemo tole: Zavod za obdelovanje lesa ima naslednje oddelke: Za pohištveno in stavbinsko mizarstvo, za strugarstvo, rezbarstvo, podbarstvo, pletarstvo in javno risarsko šolo. Prvi štirje oddelki imajo namen, na podlagi teoretičnega in praktičnega pouka vzgojevati mizarje, strugarje, rezbarje in podobarje ter jih seznaniti z ono množino vede in spretnosti, kakršno zahtevajo potrebe sedanjega časa. Popolno izvežbanje učencev traja štiri leta, le v pletarskem oddelku je mogoče doseči učni smoter v enem ali dveh letih. Odhodno izpričevalo daje pravico za nastop in samostojno izvrševanje priučenega obrta. Skoraj vsi absolventje pa morajo pričeti kot obrtniški pomočniki in po daljši praksi postanejo delovodje, risarji ali samostojni obrtniki. Kdor hoče vstopiti v šolo kot redni učenec, mora biti star 14 let in dokazati, da je ugodno dovršil ljudsko šolo. Za domačine je pouk brezplačen, inozemci plačajo na leto 200 kron šolnine. Pridni in ubožni učenci imajo upanje, da dobe ustanove po 40—300 kron na leto. Revni učenci dobivajo tudi podpore, šolske knjige in druge potrebščine. V minulem šolskem letu so ustanove znašale 5310 kron, podpore 600 kron. Rednih učencev je bilo koncem leta na zavodu 67, hospitantov 18. Povoljno se jih je učilo 57, odhodno izpričevalo je dobilo 11 rednih učencev. Po narodnosti je bilo 86 Slovencev, 2 Hrvata, 6 Nemcev. — Strokovna šola za umetno vezenje in čipkarstvo ima tri oddelke: Za umetno vezenje, za šivanje čipek s tremi in za pletenje čipek z dvema tečajema. Pouk je teoretičen in praktičen. Revne in pridne učenke dobe ustanove in podpore. Koncem leta je bilo 79 učenk, in sicer 62 slovenske, 14 nemške in 3 italijanske narodnosti. Šolsko leto se prične 19. septem. vpisovanje se vrši 17. in 18. septembra.

C. kr. nižja gimnazija v Ljubljani je danes končala šolsko leto s sv. mašo. »Izvestje«, katerega je na svetlo dal ravnatelj g. Fran Wiesthaler, je izšlo v slovenskem jeziku. Dr. Josip Debevec je spisal za Izvestje nekaj zanimivih opazk k Jurčičevemu Tugomeru in »Veroniki Deseniški«. Na gimnaziji je poučevalo 11 učnih moštij.

Začetkom šolskega leta je bilo vsprejetih 316 dijakov. Koncem šolskega leta jih je ostalo 257, od katerih je 255 Slovencev, 1 Hrvat in 1 Čeh. Vsi so bili katoličani. Najmlajših — po 11 let — je bilo devet, 3 so bili stari po 19 let. Prvi red z odliko je dobilo 22 dijakov, mej katerimi je samo eden Ljubljčan; prvi red ima 172 dijakov, drugi red 27 in tretji 9. Ponavljalna skušnja se je dovolila 25 dijakom, dodatna skušnja pa 2. Šolnine so plačali gojenci 4760 kron, drugih pristojbin pa 1293 kron 40 h. Skupni znesek ustanov je znašal 3858 kron 90 h. Ustanove je imelo 16 dijakov. Prihodnje šolsko leto se prične 18. septembra. Vsprejemne skušnje se prično 17. sept.

C. kr. višja realka v Ljubljani priobčuje v svojem letošnjem »Jahresberichtu« spis Franciška Komatarja »Die ersten Dienstjahre Hans Katzianers«. Slovenski profesor menda slovenskih spisov ne sme priobčevati. Komatarjevim spisom sledi spis Albin Belarja »Oertliche Erschütterungen nach Beobachtungen an der Laibacher Erdbenenwarte« s podobami. Koncem šolskega leta je bilo na realki 418 rednih dijakov in 3 privatisti. Od rednih dijakov je bilo: Slovencev 209, Nemcev 186 (?), Lahov 17, Čehov 3, Hrvatov 2, Srbov 1. Z odliko je dovršilo šolsko leto 31 dijakov, prvi red ima 237, ponavljalno skušnjo 75, drugi red 46, tretji red 28. Radi bolezni niso bili izprašani 3. Šolnina je znašala 13 810 K. Stipendistov je bilo 24, skupna svota ustanov znaša 4018 K 52 h. Učnih moči je bilo 24. V obrtni nadaljevalni šoli istotam je bil 301 učenec, od katerih je bilo 272 Slovencev.

Celovške srednje šole. Celovška višja gimnazija je imela koncem šolskega leta 1899/1900 dijakov 448. Dober učni uspeh je imelo 360 dijakov. Celovška višja realka je imela 263 dijakov, od katerih ima dovoljen napredek 210.

Mestne ljudske šole v Ljubljani so danes zaključile šolsko leto. Letno poročilo mestne osemrazredne dekliske ljudske šole ima na čelu spis učiteljice gđe. Marije Šerc »Kako se spoji prijetno s koristnim v počitnicah«. Učnih moči je bilo na šoli 18, vseh učenk je bilo koncem leta 509. Slovenk je od teh 499, 1 Hrvatica, 7 Nemk in 2 Čehinji. Za višji razred jih je bilo sposobnih 383, nesposobnih 108, neizprašanih 18. V poštni hranilnici so učenke nahranile 1269 K 75 h. — Druga mestna petrazredna deška ljudska šola je imela koncem šolskega leta 12 učnih moči, in 589 učencev, od katerih je bilo 587 Slovencev. Sposobnih za višji razred je 477 učencev, nesposobnih 109, torej 22,8%. Nerazredjeni so ostali 3. V poštno hranilnico so učenci nahranili 1937 kron. Za vstop v srednje šole se jih je oglasilo 94. — Obrtna nadaljevalna šola je imela na II. mestni deški ljudski šoli 4 učne moči, 119 gojencev, od katerih je imelo 99 dober uspeh, 51 manj dober in 21 jih je ostalo nerazredjenih. V šolski delarni se je poučevalo 31 učencev iz dveh višjih razredov ljudske šole. — Prva mestna petrazredna deška ljudska šola je imela 16 učnih moči in 626 učencev, torej 33 več nego lani. Vsi učenci so bili Slovenci. Za višji razred je sposobnih 451, nesposobnih 174, neizprašanih 1. Ustanova je bila samo jedna in sicer 100 kron. V poštno hranilnico so učenci vložili 1112 K 52 h. Za vstop v srednjo šolo se jih je oglasilo 96. — Mestna nemška petrazredna deška ljudska šola je imela 6 učnih moči. Učencev je bilo koncem šolskega leta 217, od katerih je bilo Slovencev 108 (!) in 98 Nemcev, 11 jih je bilo drugih narodnosti. Za višji razred jih je sposobnih 161, nesposobnih 41, neizprašanih 14. Za srednje šole se jih je oglasilo 40. Šolska delavnica je imela 16 učencev. — Mestna dekliska nemška šestrazredna ljudska šola je imela 12 učnih moči, 404 učenk, od katerih je bilo Slovencev 157, Nemk 235 in drugih narodnosti 12. Za višji razred je sposobnih 336 učenk, 59 jih je nesposobnih, 9 neizprašanih.

Nadvojvoda Jožef Ferdinand se je včeraj mudil v Ljubljani. Udeležil se je koncerta vojaške godbe pri Maliču.

Mašniško posvečevanje v Gorici. Gospodje bogoslovci četrtoletniki iz gor. nad-

škofije so prejeli 12. tega meseca subdijakoniat, dne 15. t. m. prejmo dijakonat in 22. t. m. presbiterat. — Presbiterat sprejme z njimi tudi brat Ambrozij Majcen iz kapucinskega reda.

Ljubljanske novice. Pogreša se od 7. t. m. Franc Bogataj, delavec pri Šumiju v Gradišču. Opravi se je v lepo obleko. Doma je pustil vse svoje reči. — Aretirana tata. One tičke, ki so ulomili v barako pri g. Simonu na Opekarski cesti, je policija dobila. Pod ključem sta Ivan Desio, laški kuhar, in Albin Bruneli. — Izpred sodišča. Ivana Triller, iz mesta izgnana tatica, je prišla, kakor smo poročali, v stanovanje Marije Novak, kateri je ulomila v omaro in pokradla zlatino in nekaj obleke, je bila obsojena na 13 mesecev težke ječe. Martin Jereb, ki se je vtihotapil v Pongračovo barako in pokradel dve vreči čizmanovega lubja, bil je obsojen na šest mesecev ječe. — Pri delu na Erjavčevi cesti sta se stopla dva prisiljenca. Julij Tomic je bil udarjen z lopato na nogo in je precej ranjen. Nadaljni tepež je preprečil ondi službujoči paznik, kateremu je prišel na pomoč stražnik in spravil vročokrvna prisiljenca na hladen kraj. — Zgubila je Alojzija Kregar zlato uro za dame, vredno 32 kron, Eufemija Moneti je zgubila zlato zapestnico. — Umrli je danes dopoldne gospa Irma Huth, imejteljica tukajšnjega odgojevalnega zavoda za deklice. Zadelo jo je kap.

Ljudsko šolstvo v Istri. Žalostno sliko nam podaja »Naša Sloga« o ljudskem šolstvu v Istri. Potroši se za šole 600.000 kron, a ta svota niti od daleč ne zadostuje največji potrebi. Obiskovati bi moralo šole 52 515 otrok, in sicer 27 239 dečkov in 25.276 deklic. Od teh je hodilo v šolo leta 1898 — 1899 v vsem 33.454 otrok. Ako torej to število odbijemo od skupnega števila šolskih otrok, dobimo ogromno število dece, ki ne dobiva nobenega poduka, namreč 17.865, in sicer 9102 dečkov in 8763 deklic. Ta slika je tem žalostnejša, ker vsi ti otroci pripadajo hrvatskemu in slovenskemu narodu. Vseh šol v Istri je 202. Ako računamo po razredih, pripada na dobri dve tretjini prebivalstva, t. j. na Hrvate in Slovence 112 razredov, dočim ima jedna tretjina, Italijani, 192 razredov, t. j. za 80 razredov več nego Hrvati in Slovenci skupno. Tako je ljudsko šolstvo v Istri; vsakdo se lahko preveri po tem, kako nujne podpore je potrebna slovenska in hrv. družba sv. Cirila in Metoda.

Štajerske novice. Celjskemu Stigerju se množi čast na čast. Celjski »feuerberg« ga je imenoval častnim članom. Isto čast je dobil Rakusch. Ognjegasci so za to v torek pili pri »Kroni«! — Obesil se je v Žetincih pri Radgoni posestnik in lovski paznik Padarič. — Celjska narodna društva priredijo veliko dobrodelno akademijo v korist po vodnji ponesrečenim vitanjskega okraja in Saleške doline. — Strokovni tečaj za čevljarje bode od 16. do 23. avgusta v Celju. — Davčni pristav v Celju g. Fran Vajda je imenovan davčnim kontrolorjem. — Na enorazrednici v Topolišču pri Sošanju je razpisana služba učitelja-voditelja. V Jarenini je popolniti nova učiteljska služba na novi petrazrednici.

Primorske novice. Nove orglje je postavil gospod Ign. Zupan iz Kamnegorice ta teden v Biljah. Jutri jih blagoslové. — V Trstu je vdova Pavlin iz Mirna zadela glavni dobiček 90.000 kron. — Sadjarsko društvo za komenski sodnijski okraj je c. kr. namestništvo v Trstu dovolilo. Preteklo nedeljo je društvo imelo občni zbor. — V Gorici je vodstvo laškega »Alojzijevešča« kupilo hišo na ulici na soški most št. 12. — Zrelostni izpiti na goriški realki so se pričeli danes. Izmej 23 sedmošolcev se jih je k maturi oglasilo le 13.

Iz Trsta se poroča, da je angleško brodovje včeraj odšlo iz tržaške luke proti Reki.

V Opatiji je bilo od 1. sept. 1899 do 10. t. mes. 7111 strank z 12.382 osebami.

Iz Dalmacije se poroča, da namerala odložiti državnozborna mandata oba srbska poslanca, dr. Kvekić in dr. Baljak.

Dobro se je odrezal. Dva narodna naprednjaka sta na potu vzela v sredo enega naših somišljenikov in ga vprašala: »Povej nama, ali si osel ali norec, da držiš s kle-

rikaleci?« »Ne, nisem ne eno, ne drugo, ampak v sredi mej obema.«

Petica. Ugovori proti petici, ki so bili natisnjeni v torkovem »Slovenču«, so ničevi. Nekdo pravi, da pomeni petica »groš«. Saj ni res! Poglejte v Pleteršnikov slovar! Petica se imenuje denar za pet krajcarjev ali za pet »grošev«. Oboje je bilo že v rabi. Zakaj bi se torej zdaj ne smel imenovati »petica« denar za pet kron? — Nekdo predlaga ime »kronača«. Kaj si vsega ne izmislijo ljudje! Kroni pravimo krona, ker ima res krono na drugi strani. Srebrnjak za pet kron ima pa orla. Zato bi mu prej pristojalo ime »orlača«, kakor »kronača«. — Izraz »petka« je tudi slab. Pleteršnikov slovar ima v II. zvezku str. 32. razločno tiskano, da se številka 5 imenuje »petka«. Pa še neki drugi razlog je, ki nam brani sprejeti izraz »petka«. Hrvatje namreč rabijo za krstno ime Petronila besedo »Petka«. Če bi mi denarju rekli »petka«, se osmešimo pred Hrvati. Le pomislite, kako bi se mi smejali, ako bi Hrvatje kak denar imenovali »lenka« ali pa »urša«! — Zato živela »petica«!

Petan.

Zanimiva razzodba. Upravno sodišče je minoli teden razzodilo, da mora mestna občina Žatec na Češkem povrniti vso škodo onim, ki so bili oškodovani v novembru leta 1897 po nemških demonstracijah, ker ni moglo najti pravih krivcev. Tako je samo tvrdka Hoty imela do 30.000 kron škode. To je značilen pendant k protestnemu shodu ptujskih kričavcev, ko je »Slovenski Gospodar« namignil na morebitne požigalce Gregorčevega posestva.

Zanimive številke. Od prebivalcev sveta je samo 500 milijonov popolno oblečenih, 250 milijonov prebivalcev hodi popolno golih. Kar se tiče stanovanja: 500 milijonov ljudi stanuje v hišah, 700 milijonov v jamah in 250 milijonov spi pod milim nebom.

Sejmi po Slovenskem od 16. do 21. julija. Na Kranjskem: 16. v Vinici; 17. v Zdenski vasi in Metliki; 20. v Koprivniku. — Na slov. Štajerskem: 16. v Zdolah in Dobju; 17. na Muti in pri Sv. Filipu na Selah; 20. v Arnužu in Vitanju. — Na Koroškem: 16. v Gradišah. — Na Primorskem: 16. v Drenciji; 21. v Palmi.

Društva.

(Družbi sv. Cirila in Metoda) je danes vročil gosp. Ivan Jebračin zopet 100 gld. To je že osmi stotak, katerega je povodom kupčije z družbino kavo naklonil v prid vzgoje in pouka obmejnih slovenski deci. Ob tej ljubi nam priliki najto-pleje priporočamo, naj bi slehna slovenska gospodinja rabila leto izborno domače blago ter s tem podpirala prevažno našo šolsko družbo, ki vsled svojih množičnih se učnih zavodov ni samo vsestranske podpore vredna, ampak tudi potrebna.

Darovi.

Za Jeranovo dijaško mizo: Prijatelj z Gorenjskega za fižol 5 K. — G. A. Ogulin, duhoven v Št. Pavlu Minnesota 1 gld. 42 kr. — Gosp. I. Brence, župnik v Preski 1 gld. 50 kr. — Neimen. 10 kron. Bog plačaj!

Telefonska in brzojavna poročila.

Lino, 14. julija. »L. Volksblatt« poroča, da je od češke strani prišlo vprašanje na parlamentarno komisijo bivše desnice, ali bi bila mogoča zopetna zveza desnice. »Volksblatt« pozdravlja to vprašanje kot znamenje boljših razmer za bodočnost.

Bruselj, 14. julija. Poučeni krogi trdijo, da države niso edine gledé vrhovnega poveljništva evropskih armad v Kini. Zavist mej Angleži, Japonci in Rusi ne obeta nič dobrega.

Vojska na Kitajskem.

Precejšnje presenečenje je provzročila v Evropi vest, da je na prošnjo cesarja Viljema dovolil ruski car prevoz nemškega vojaštva po evropsko-ruski in sibirski železnici, in sicer do višine dveh vojev. Nekateri berlinski listi še nekoliko dvomijo nad resničnostjo te vesti, a gotovo je, da je sibirski

železnica že pripravljena za prevoz vojaštva, ako ne nemškega, pa vsaj ruskega. Sibirski železnica vodi do Szetenska ob reki Chilka. Od tod vozijo parobrodi po Chilki in Amurju do Chabarowskega, kjer se pričenja Ussuri-železnica do Vladivostoka ob mandžurski meji. Vožnja od Moskve do Vladivostoka traja kake tri tedne, po morju se pa potrebuje šest do osem tednov. Torej velika pridobitev.

Kantonski podkralj Li-Hung-Čang je dobil že tretji poziv za odhod v Pekin, pa le ne gre, ker dobro ve, da bi se težko še kedaj povrnil v Kanton. Sicer je pa tudi prav pametno, da se ne uda zahtevi pekin-skkih krogov, ker brez njega bi se razdrla separatistična zveza podkraljev na jugu in princ Tuan bi kmalu imel na svoji strani upornike tudi v teh pokrajinah.

London, 14. julija. (C. B.) »Daily Express« javlja iz Tientsina 9. t. m.: Kitajci so dovedli v bližino dirkališča in na druge kraje 12 topov, iz katerih neprenehoma streljajo tako, da morajo zapuščati Evropejci jedno pozicijo za drugo. Reka Peiho je pod Deubinom popolno neplovna, ker so Kitajci nje gorenji tek obrnili na drugo stran. Velik del železnice je v kitajskih rokah.

Bruselj, 14. julija. Zunanji minister je prejel včeraj brzojavko iz Shanghaija, da je general Niu premagal vstase pri Pekinu. Podpirala sta ga princea Čing in Yunglu, ki branita Evropejce.

Berolin, 14. julija. Wolfow urad javlja iz Kantona 12. t. m.: Li-Hung-Čang je prejel 6. t. m. cesarjevo pismo, v katerem se prosi za pomoč proti vstasem, katerim se je pridružil princ Tuan. Podkralj odpošlje v Pekin nekaj tisoč mož.

London, 14. julija. Včeraj dopoldne je došla brzojavka iz Pekina, glasom katerega bili 6. t. m. pomorjeni vsi ondotni tujei. Reuter. uradu se je na vprašanje odgovorilo v zunanjem uradu, da tam ni o tem nobenega sporočila.

London, 14. julija. Število bokserjev se vedno množi, poročila iz kitajskih virov so jako sumljiva. Ponavlja se govorica, da je mrtvih 3000 Rusov, ki so že meseca junija prodirali sami proti Pekinu. Iz gotovega vira pa se poroča, da so bokserji dne 6. julija v Pekinu pomorili vse Evropejce in princea Cinga.

Washington, 14. julija. Glavni ameriški konzul v Shanghaiju poroča, da so bokserji in vojaki 7. t. m. streljali na poslaništva v Pekinu, in pravi, da pričakuje najneugodnejih poročil.

Zaročenca.

(I promessi sposi.)

Milanska povest iz sedemnajstega veka. — Laški spisal Alessandro Manzoni. prev. I. B.—C.

(Dalje.)

»Počasi se razidejo, tekó k oglom, kdor zna brati, res vidi nabite cenike. Mislite si: osem unc kruha za jeden belič.«

»To je sreča!«

»Res je lepo! Toda koliko časa bo to trajalo! Ali veste, koliko moke so danes pokončali? Da bi bila vojvodina za dva meseca preskrbljena.«

»Ali za kmete niso naredili nobene dobre postave?«

»Kar se je naredilo v Milanu, naredilo se je vse na mestne stroške. Ne vem, kaj naj vam rečem. Za vas bode Bog poskrbel. Hrpa je sedaj konec. Še nisem vsega povedal; sedaj šele pravo pride.«

»Kaj še?«

»Danes po noči ali jutraj so jih mnogo zalotili. Precej se je izvedelo, da bodo glavni hudobneži obešeni. Komaj se je ta govorica raznesla, odnesel je vsakdo pete domov po najkrajšem potu, da bi ne bil tudi on v tem številu. Ko sem šel iz Milana, bilo je mesto podobno samostanu.«

»Ali jih res obesijo?«

»Seveda, in takoj«, odgovori trgovec.

»In kaj naredi ljudstvo?« vpraša oni ki je tudi že preje vprašal.

»Ljudstvo? Gledalo bode«, reče trgovec

»Zelo jih veseli, če vidijo kristijana umirati pod milim nebom, ti malopridneži! Hoteli so napasti oskrbnika. Namesto njega bodo imel

štiri druge razbojnice; spremljali jih bodo kapucini in bratje srečne smrti. Ti ljudje so smrt zaslužili. Bog takó hoče; to je potrebno. Začeli so meni nič tebi nič vlamljati v prodajalnice in jemati, plačali pa niso nič. Če bi se jim dovolilo, sledilo bi kruhu vino in tako nadalje... Ne odnehali bi iz svoje volje od te prijetne navade. Jaz vam zagotovim, da to ni posebno veselje za poštenjaka, ki ima prodajalnico odprto.

„Res je“, pravi eden izmed poslušalcev. „Res je“, potrdijo mu drugi soglasno.

„In vse to“, pravi trgovec, ter si z brisačo pogladi brado, „vse to je bilo dogovorjeno od neke zarote.“

„Zarota?“

„Dà, zarota. Vse je skoval Navarini, oni kardinal na Francoskem — saj ga poznate — ki ima na pol turško ime in ki vsak dan kaj iztuhla, da bi izpodkopal španjolski prestol. Posebno v Milanu bi rad kakšno vragolijo naredil, ker ve prekanjenec, da je Milan opora kraljeva.“

„Lej! Lej!“

„Ali hočete dokazov? Največji hrup so delali tujci. Po Milanu je bilo te dni videti mnogo neznanih obrazov. Pozabil sem vam povedati zgodbo, katero sem izvedel iz verodostojnega vira. Biriči so zalotili v neki krčmi nekoga...“ Renzo si je zapomnil vsako črko tega govora; ko pa sliši to struno, polije ga kurja polt in se strese, predno more misliti na to, da se naj brzda. Nihče ga ne opazi. Pripovedovalec govori nepretrgoma. „Nekoga, o katerem se ne ve odkod je, kdo ga je poslal, in h kateri zalegi spada. Bil je izvestno kak glavar. Že včeraj se je obnašal sredi vrisča kakor obseden. S tem pa še ni bil zadovoljen; začel je prorokovati in je predlagal, naj se pobijejo vse višje glave. Capin! Kdo bi skrbel za ubogo ljudstvo, če pobijemo gosposke? Pravica mu je bila za petami in se ga je polastila. Našli so pri njem kopico pisem; peljejo ga v luknjo, a kaj? Njegovi sodrugi, ki so hodili okrog lotične krčme, pridejo mnogoštevilno in ga rešijo, potepina.“

„Kaj je bilo potem z njim?“
(Dalje prih.)

Visoke obresti

lačuje marsikdo, ne da bi vedel za to, ker se ob pravem času plaši pred majhnim stroškom, pozneje pa mora zdati stoterni znesek. Ako se vsled napačne štedljivosti ravnočasno opusti nakup dobre ustne in zobne vode, zelo brzdsko maščuje to zanemarjanje zob, in treba pozneje velikih stroškov, katerim bi se bilo lahkoogniti, ko bi se bili pravčasno pametno gojili zobje. Idor redno zjutraj in zvečer rabi „Kosmin ustno rodo“, ohrani zobe lepe in zdrave, dokler je to sploh olajšaj mogoče. Kosmin steklenica 1 gld., dolgo trajajoča, se dobiva v lekarnah, boljših drogerijah in parfumerijah. R. 54.

Glavna zaloga: Anton Krisper v Ljubljani.

Umrli so:

V bolnišnici:
9. julija. Anton Oman, kajzarjev sin. 3 leta. Meningitis tuberculosus.
11. julija. Ivan Zorc, mešetar. 50 let jetika.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306.2 m, srednji zračni tlak 736.0 mm.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah v mm.
13.	9. ura	732.5	20.2	sl. zrah.	del. jasno	
14.	7. jult.	734.6	17.5	sl. svzh.	jasno	0.0
14.	2. popol.	734.7	27.5	sr. jvzh.		

Srednja včerajšnja temperatura 20.5°, normale: 19.7°.

Poslano.

„Slovenski Narod“ mi je v torek posvetil dolgo „poslano“, pod katero so se podpisali brezimni kolesarji. „Narod“ piše: „Če bodo klerikalski pobalini v istem smislu napadovali, kakor se je videlo pri poštenju razupitega Štefeta in njegove „Vihre“ pred kratkim v Vovčah, se bode tudi nam kolesarjem začela slaba goditi. Česta v Kranj namreč ni več varna za kolesarje, če se bo pustilo po tej zgorej imenovanega klatiti se s svojimi somišljeniki.“

Ker ne maram priti v Malovrhovo družbo, ne jem posiljal „Narodu“ nobenih popravkov, pač pa zjavljam, da so se tisti kolesarji hoteli norčevati iz okoli 300 broječe množice delavcev in delavk, ki so korakali iz Medvod v Presko. Mislili so, da se mora taka množica razpršiti na vse strani pred tremi ljubljanskimi fantki in da se smejo med njo vozariti semtertja. Olikan kolesar bi kaj takega ne zahteval. Ker sem pa videl, da imam opraviti s precejšnjim delom ljubljanske nadutosti, povedal sem „kolesarjem“ svoje mnenje na tak način, kakršnega je njihovo vedenje zaslužilo. Domisljanci ne bodo brili norcev med našimi množicami, tako delo naj si prihranijo za liste ljubljance, ki časte vsakega poba, samo da čita rad „Narode“, pa naj je tudi radi soudeležbe pri latvinah po znanih trgovinah jedel ričet.

Ivan Štefè.

Zahvala. 641 1-1

S hvalešnim srcem se zahvaljujemo podpisani vsem onim, ki so priložili izkazat v tako obilnem številu zadnjo čast prečast. gosp. dekana in župnika

Anton Aleš-u.

Presrečna zahvala gre zlasti mil. gosp. proštu novomeškemu dr. Seb. Elbert-u, ki je vključ slabemu vremenu prihitel pokopat pokojnika; veleblagorodnemu gosp. c. kr. okrajnemu glavarju Jožefu Orešek, ki se je — sam zadržan — dal zastopati po c. kr. okrajnem komisariju g. dr. Pilhofer-ju. Dalje omenjamo s hvaležnostjo preč. g. kanonika Sušnika, monsignora Jančarja, župnika vis nem. vit. reda, ki je prihitel z Dunaja v daljni Semiču k pogrebu dragoga mu prijatelja. Zahvaljujemo se p. n. g. proštu metliškemu Francisku Dovgan-u in g. župniku Malenšku, da je blagovolil govoriti v slovo blagemu pokojniku. S posebno hvaležnostjo omenjamo tudi p. n. g. šolskega svetnika in ravnatelja dr. Franciška Detela in prof. Fajdiga iz Novega Mesta; dalje vodjo Dolenca in pa visokorodnega g. barona Apfalterena. Hvala p. n. učitelstvu, ki je v tako obilnem številu prihitelo k odprtemu grobu svojega nekdanjega nadzornika. Hvala vsemu pevskemu zboru in njegovemu voditelju. Hvala vam, duhovni sobratje, ki ste prišli in pokazali, da ste ljubili in čislali njega, katerega sedaj — žal — ni več med nami. Hvala pa tudi vsem onim, ki so pismeno izrazili svoje sožalje.

Bog vam plačaj vsem! Za g. dekana pa molimo, da mu sveti večna luč.

V Semiču, dne 13. julija 1900.

P. Otokar Aleš, gvardijan v Novem Mestu, nečak. — Valentin Marčič, Andrej Lavrič, kaplana.

Katoliška Tiskarna

priporoča raznovrstne

vizitnice

po nizki ceni.

Emajlna glasura, prava, uporabljiva za predmete, kateri se mnogo rabijo, n. pr. umivalniki, Zelenje, les, kositar, kameniti predmeti, vodovodne škockije, kojim dá porcelanu slično prevlaklo V škaticah po 1/2, in 1 Ko. se dobiva pri tržrki BRATA EBERL v Ljubljani, Franciskanske ulice. Vnana naročila po povzetju. 228 3 12-3

Učenec,

krepak, poštenih krščanskih starišev, zmožen slovenskega ter deloma tudi nemškega jezika, sprejme se takoj v trgovino z mešanim blagom.

Fran Šubelj

619 3-3 v Kamniku. — Kranjsko.

Nova brivnica in česalnica.

Slavnemu občinstvu Tržaške ceste, Glinc, Viča itd. si usojam uljudno naznanjati, da sem, upoštevajoč potrebo slavnega občinstva, odprl čedno urejeno

podružnico

v lastni hiši

na Tržaški cesti št. 30, pri Znamenju.

Nadejam se torej, da me bode slavno občinstvo v mojem novem podjetju podpiralo, ter se, zagotavljajoč točno in čedno postrežbo, priporočam v obilen obisk.

Sprejemem naročila na dom in mesečni abonement.

Z odličnim spoštovanjem

636 2-2 Aleks. Gjud.

Solidna in izvrstna

prodajalka

išče službe pri trgovini, vsprejme tudi kako malo 634 3-3

gostilno na račun.

Ponudbe se prosijo do 16. julija t. l. poste restante: „K. K.“, postaja Ptuj (Pettau).

Sloveči profesorji zdravilstva in zdravniki priporočajo

Želodčno * tinkturo

lekarneja Piccoli v Ljubljani

dvernega založnika Nj. Svetosti papeža

kot želodec krepkuje in tek vzbujajoče, dalje kot prebavljenje in telesno odprtje pospešujoče sredstvo, posebno onim, ki trpe na navadnem telesnem zadržanju.

Razpošilja se proti povzetju v škaticah po 12 in III. več stekleničic. 591 50-2

ANT. PRESKER

krojač v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 6

se priporoča preč. duhovščini v izdelovanje vsakovrstne duhovniške obleke iz trpežnega in solidnega blaga po nizkih cenah. Oprezarija na veliko svojo zalogo izgotovljene obleke posebno na haveloke v največji izbiri po najnižjih cenah. 170 40

Najboljše berilo in darilo je vsestransko jako pohvaljena „Vzgoja in omika ali izvir sreče“

(neobhodno potrebna knjiga za vsakega človeka, kateri se boče sam lahko in hitro navaditi vsega potrebnega, da more sebe in druge blaziti in prav olakati), ter se dobi za predplačilo 1 gld. 50 kr., po pošti 10 kr. več, ali proti poštenu povzetju pri Jožefu Valenčiču na Dunaju, III., Steingasse 9, I. Stok, Th. 10.

Zatožnik, ozir. prodajalec je voljan vrniti denar, ako bi mu kupec poslal knjigo še nerazrezano in čisto v treh dneh nazaj. Cena je skrajno znižana, knjig je malo več. 1000 22

Razpis darila gospodinjam!

500 kron

razpisujemo za najboljši recept za salate, omake, vkuhan zelenjad in druga jedila, pri katerih se rabi naš jesiho cvet

„VINACET“

ki se dobiva z navodilom vred, kako ga rabiti, v vsaki dobri prodajalni specerijskega in kolonialnega blaga ter v prodajalni dišav, in tudi po lekarnah.

Praga, meseca julija 1900.

Union, deiniško društvo.

Prvo darilo znaša 100 kron, drugo 60, tretje 40; četvero daril je po 20 K, deset po 10 K in dvajset po 6 K. Sodniki razsojevalci bodo: J. M. Heitz, vodja I. dunajske meščanske kuharske šole na Dunaju, Ch. Schmidt, vodja Royal hotela v Budimpešti in Fr. Bautz, predstojnik kuhinje v hotelu de Saxe v Pragi.

Oglasiti se je za darilo do 15. avgusta 1900. Ozirom se bo le na tiste tekmovalce, ki vpošljejo gornji del pokrova (varstveno znamko) vinaceto steklenice. Poslati so recepti za darila na naslov: Union, deiniško društvo v Pragi, Hradštin, z nadpisom: „Tekmovanje za darilo ozir. „Vinaceta“. — Razsodba se objavi dne 31. avgusta 1900. 623 1-1

Na prodaj je hiša šte. 8 v Linhartovih ulicah

blizu artilerijske vojašnice ob Dunajski cesti, in zraven

več parcel za stavbišča.

Hiša, pripravna za kaki obrt, je oddati za jako ugodno ceno.

Več je izvedeti v hiši št. 6, Linhartove ulice. 626 3-3

Učenec

14 let star, se sprejme

v trgovino A. Sušnika, Zaloška cesta št. 15. 602 3-3

C. in kr. priv. umivalna voda za konje. Cena steklenici 2 K. 80 h.

KWIZDA RESTITUTIONSFLUID

Kwizdov restitucijski fluid

je tekočina, že 40 let v rabi po dvernih, vojaških in civilnih konjskih hlevih, s katero se krepčajo konji po velikem trudu, ali če si zvinijo nogo, če jim odrevené kite itd. Ta tekočina dela konja sposobnega za izredne uspehe pri dirkah — Pristen je fluid le z gori označeno varstveno znamko in je dobili po vseh lekarnah in prodajalnicah dišav v Avstro-Ogerski. 630 20-1

Glavna zaloga

Franc Jan. Kwizda, o. in kr. avstr.-oger., kr. rumun. in knežji bulgarski dvorni založnik, lekarnar v Korneuburgu pri Dunaju.

Fr. P. Zajec urar,

trgovina z zlatnino in srebrnino v Ljubljani Stari trg št. 28.

Usojam si opozoriti sl. občinstvo in veleč. duhovščino, da sem odprl prodajalno, najraznovrstnejših zlatih, srebrnih in nikelnastih žepnih ur, stenskih ur, ur budilnic itd., vsakovrstne zlate, srebrne in nikelnaste verižice, prslane, uhane, zapestnice itd., sploh vseh sem spadajočih predmetov po najnižjih cenah.

Ure so pristno švicarskega dela, natančno in zanesljivo izdelane.

Popravila tudi najtežavnejša vsprejemljem ter izvršujem točno in natančno po najnižjih cenah.

Prodaja

finih očal, naočnikov, barometrov, termometrov; sploh vseh sem spadajočih predmetov. 613 3-2

V mestu Mariboru je pod ugodnimi pogoji (za 36.000 kron) na prodaj

hiša

z velikim, rodovitnim vrtom.

Vknjiženih je na posestvu 14.000 kron. Več pov. upravništvo „Slovenca“. 629 3-2

Domča umetnost!

Podobarski in pozlatarski atelje

ANDREJ ROVŠEK v Ljubljani

Kolodvorske ulice št. 22

v hiši gosp. Wessner-Java 60 52-27

se priporoča prečastiti duhovščini in cerkvenim predstojništvom v naročila za izvrševanje vsakovrstnih strogo umetniško izvršenih

lesenih oltarjev v raznih slogih * kipov * in svetniških soh od kamena, gipsa ali lesa itd.

Oltarne skupine iz različnega materiala.

Priznana umetniško dovršena dela!

Priznana pisma so na razpolago.

Domča trvdka!

Redka prilžnost za nakup pohištva.

Jan. Dogan-a mizarski pohištveni obrt 536 5 v Ljubljani na Dunajski cesti št. 19 (v Medjatovi hiši) priporoča svojo dobro vrejeno

zalogo

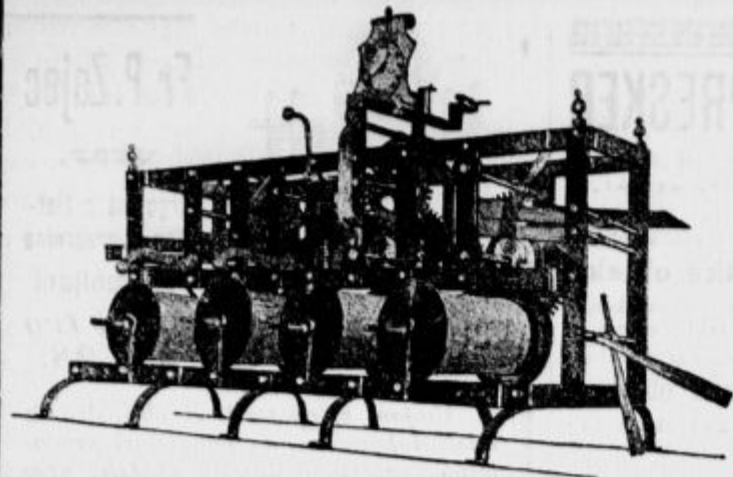
vsakovrstnega likanega in politiranega pohištva

gld. 5.—, 7.50, 10.—, 12.—, 14.—.

Garniture, divane, madrace 7, 14 do 40 gld., madrace na peresih 8, 9 gld., dratene madrace 7 gld., pulte za mašne knjige itd. itd. gld. 10.—, 15.—, 17.—.

Naročila se točno izvršujejo. Cenilnik s podobami zastoj in franko.

Redka prilžnost za nakup pohištva.

Bogdan Oblak,
urar
na Vrhnikih pri Ljubljani,
se najljubše priporočam
za napravo novih ali po-
pravo starih stolpnih ur.

Moje ure so iz najboljšega blaga
in posebno trpežnega dela. Izde-
lujem jih po najnovejšem in naj-
boljšem načinu, in ker so mate-
matično natančno uravnotežene, ka-
žejo čas tako točno, da jih ni
treba regulovati. 51 25-26
Cene so nizke. Jamstvo 5 let.
Proračuni na zahtevo brezplačno.

Dragih vozačev
mi ne vzdržujemo!

Predragoceno reklamo
le skromno rabimo!

Obojega naša 198 20-16

„Styria“-kolesa

ne potrebujejo. Kar prihranimo, pride
kupcu na prid, odtod naše

nizke cene!

Tovarna za „Styria“-kolesa

Jan. Puch in dr., Gradec.

Pristna le pri našem edinem
zastopniku

Fr. Čuden, trgovcu s kolesi
v Ljubljani.

St. 223 balaj. v Avstr.
1900.

639 3-1

Razglas.

Od sindikata nemško-viteškega reda kot zapuščinske oblasti se oni, kateri imajo kot
upniki kako terjatev do zapuščine po dné 6. julija 1900 v **Semiču na Kranjskem** brez
oporoke zamrlem gosp. **Antonu Alešu**, n. v. r. duhovniku balaje v Avstriji, dekanu in
župnemu upravitelju ravnotam, pozivljejo, da isto ali pri podpisnem sindikatu (Dunaj,
I., Singerstrasse 7) ali pa pri od tega delegovanem oskrbnistvu n. v. r. komend v Metliki
na Kranjskem

do dné 16. avgusta 1900

10. ure dopoldne ustno ali pismeno naznanijo in z dokazi podpró, kajti na kasneje došle
prijava do zapuščine, če ista po plačilu terjatev poteče, se ne bode oziralo, izven če je
zadobljena zastavna pravica.

Sindikata nemško-viteškega reda na Dunaju,

dné 10. julija 1900.

L. S.

Gustav Bandian s. r.,

svétnik visok. nemškega mojstra in balaje v Avstriji.

Dražba

v Ribnici stoječe **hiše števil. 74** z gospodarskimi poslopji bode

dné 16. julija 1900

v Ribnici pod ugodnimi pogoji.

Ribnica, dné 13. julija 1900.

645 1-1

Franc Češarek.

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno
blago za bandera, baldahine, raznobarvne
plašče, kazule, pluviale, dalmatike, ve-
lume, albe, koretelje, prte itd.

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema
tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popra-
vila. — Izdeluje ročno in poštено po najnižji ceni
bandera in vso drugo obleko.

Prečastite gospode prosim, da se blagovolé pri naročilih
ozirajo na domačo trdko ter ne uvažujejo tujih trdk, dru-
štva in potujočih agentov.

Zagotavlja hitro in najpoštenje postrežbo in najnižjo
ceno, zatrjuje, da bode hvaležna tudi za najmanjše naročilo.

Najodličnejšim spoštovanjem se priporoča 502 52-7

Ana Hofbauer,

imejateljica zaloge cerkvene obleke, orodja in posode
v Ljubljani, Wolfve ulice 4.

VINCENC ČAMERNIK kamnoseški mojster

v Ljubljani, Slomšekove ulice 17 (nasproti elektrarne).

Izborna zaloga grobnih spomenikov

iz vsakovrstnih marmorjev, granitov in sijenitov.

Delavnica umetnih cerkvenih kamnoseških del.

Stavbena dela.

465 25-10

Priznana solidna dela, točna postrežba.

Dobiva se povsod.

927 (36-28)

Kalodont.

Najboljše in najcenejše sredstvo za čiščenje zob.

Za
15
Kron

krasna

harmonika

z 10 trojnimi tipkami iz jekla, orgle,
na vsakem gubnem vogalu okovi iz
medenine, jeklena klaviatura s skupno
72 močnimi glasovi.

Praktična

v zaježeno najboljše izdelavi pošilja proti povzetju ali predplači. Dvostopne z 19 dvojnimi jeklenimi
tipkami, 6 močnimi basi, sicer kakor zgoraj: od Kron 20, 30, 40 in višje in tristošopne, hromatične, naj-
boljše, kar se izdeluje, svetovno znane, renomirane trgovsko sodno protokolirane, 30 let obstoječe trdke:

Ivan N. Trimmel, izdelovatelj harmonik, Dunaj VII/3, Kaiserstr. 74.

Obširni ilustrovani ceniki zastoj. Praktične šole za dve- in tristošopne, kakor tudi hromatične harmoniko
po K 3 in K 3-60. — Pri nakupu harmonike zaračunam za šolo le polovično ceno.

Flavte, violine, citre, kitare, lajne, albumi z godbo, vrčki itd. vedno v zalogi na izbero.

Za
12
Kron

krasna

harmonika

z 10 dvojnimi tipkami iz jekla, na vsa-
kem gubnem vogalu okovi iz medenine,
jeklena klaviatura s skupno 25 glasovi.

šola 50 h.

44 12-7

Stajerska

Templjevo Styria-vrelec
KISLA VODA SVETOSLAVNA.
krepčevalna pijača. Neprekošana zdravična voda.

Glavna zaloga

za Kranjsko:

Mihael Kastner

v Ljubljani. 295 52-22

Objava.

Podpisani naznanja, da bode po bridki zgubi dragega **Ivana** firma
Brata Zupan pod istim nespremenjenim imenom nadaljevala

orgljarski obrt,

kateri je skozi dveletno bratovo bolezen vodil podpisani in ga bode tudi na-
daljeval pod imenom

BRATA ZUPAN, orgljarja v Kamnigoricu.

Preudano so priporoča prečastiti duhovščini in velečastitim cerkvenim
predstojništvom in bilježim velespoštovanjem udani za firmo **Brata Zupan**

Ignacij Zupan,
orgljarski mojster.

617 3-3

V Kamnigoricu, dné 7. julija 1900.

Pozor, kolesarji!

Vsled poletnega časa

nabavl sem si velikansko zalogo **voznih koles** (bicikljev), kakih
400 komadov in sicer od najznamenitejših trdk, kakor:

Puch, Meteor, Peugeot, Monarch,
Seidl-Naumann

ter kolesa raznovrstnih drugih sistemov od gld. 80.— naprej.

Peugeot-kolesa

po izvanredno nizkih cenah in sicer od gld. 140.— do 230.—.

A. Putrich,

Ljubljana, Dunajska cesta.

285 20-17

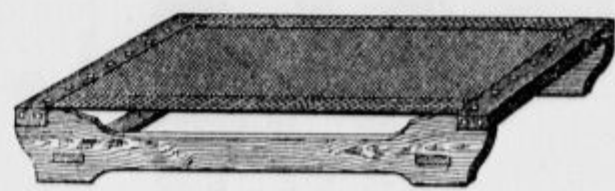
Mehaniška delavnica.

Narejena sita in rešeta z lesenim obodom v vseh velikostih.

Ograja gozdov, pašnikov vrtov itd.

Elastične posteljne mreže (Spiral-Drahtmatratzen) iz galvanizirane jeklene žice.

584 10-2

Karol Zupančič, Jurjevica pri Ribnici, Kranjsko, izdelovatelj žičnih (dratenih) tkanin ter pletenin in trgovina s sitarskim, rešetarskim in lesenim blagom,

priporoča slavnemu p. n. občinstvu svoje **pletanine iz žice**, pletene s strojem po uzorcih, za ograjo gozdov in vrtov, za fazanerie, kurnike, golobnjake; **mreže za presejanje** gramoza in peska. — Izdeluje in ima veliko zalogo **medene, pocinjene in železne tkanine** za stroje, mline, okna, kleti; mesne sitnice, prožne posteljne mreže (Drahtmatratzen) v raznih velikostih, raznovrstna sita, rešeta za tovarne in mline, kape za ogrebanje čebel, pokrivala za jedila, **razno leseno (suho) robo** itd. po najnižji ceni. — **Ceniki na zahtevanje brezplačno.**

Josip Kastelic,

krojaški mojster,

v Ljubljani, Vodnikov trg št. 4,

priporoča se prečastiti duhovščini v

izdelovanje vsakovrstne

obleke,

posebno

talarjev, površnikov itd.

Izdelujem **birete, cingulum** in vsakovrstne **šemisete**, kakor tudi **vsa druga v to stroko spadajoča dela** natančno po meri.

Prosim prečastito duhovščino, da me blagovoli počastiti s cenjenimi naročili, zagotavljajoč, da bodem vedno skrbel, da zvršim vsako naročilo v največjo zadovoljnost preč. naročnikov.

Slav. p. n. občinstvu priporočam svojo dobro urejeno **krojaško delavnico**, v kateri izdelujem

obleke za gospode in dečke

po najnovejšem kroju, natančno po meri.

86 24

Zunanja naročila točna. — Cene primerno nizke.

Gothaška življenjska zavarovalna banka.

Zavarovalna svota **1. aprila 1900** **776,800 000 mark**

Bančni zaklad **1. aprila 1900** **252,800 000**

Dosedaj izplačane zavarovalne svote **349,000 000**

Dividende zavarovancev v tekočem letu: **30 do 138 odstotkov** letne normalne premije — po kakovosti in starosti zavarovanja.

Ker je tukajšnja agentura tega zavoda prešla v moje roke, naznanjam to s pričujočim in sem na razpolago pri posredovanju pri življenjskih zavarovanjih in pojasnilih v vsakem oziru te zavarovalne stroke.

392 3-2

Bančne določbe, prospekti in vzorci za predloge so brezplačno na razpolago.

Ljubljana, dné 21. aprila 1900.

392 3-3

Edvard Mahr.

Dr. Julij Schuster

je odpotoval za čas od 15. do 31. julija 1900.

637 1-1

Priložnostna darila!

Friderik Hoffmann,

urar, 665 26-25

na Dunajski cesti v Ljubljani,

priporoča svojo

zalogo vseh vrst

žepnih ur

v zlatu, srebru, tulu, jeklu in niklu, ravno tako tudi

nihalnih, stenskih in budilnih ur

in le dobre do najfinejše kakovosti po najnižjih cenah.

Specijalizirane in novosti žepnih, nihalnih, stenskih in budilnih ur so vedno v zalogi.

Poprave se dobro in solidno izvršujejo.

22% ceneje!

22% ceneje!

K potovalni sezoni!

Ugodna prilika k nakupu večjega števila tapeciranih in netapeciranih

košar za potovanje

z ameriškim patentovanim zaklepom (najnovejša praktična iznajdba) in mnogovrstnih drugih **finih košar** itd.

Blago ležalo je vsled večje odpošiljatve kakor se ga je naročilo v kolo-dvorskem skladišču na razpolaganje in sem isto pred na 20. junija 1900 od načelnikstva tukajšnje južnoželeznične postaje razpisane javne dražbe kupil

22% pod računsko ceno.

32 otročjih voz, mej temi 11 angleških finih voz za ležanje in sedenje, — najceneje!

607 4-4

M. Pakič, Ljubljana.

Dunajska filialka

Hranilne vloge na knjižice s 4%.

Menjalnica, borzno posredovanje, posojila na vrednostne papirje, menični eskompt, vinkuliranje in razvinkuliranje obligacij.

Živnostenská banka

na Dunaju, I., Herrengasse 12.

Glavnice v akcijah 20,000.000 K.

Reservni zaklad nad 7,500.000 K.

Centrala v Pragi.

Podružnice v Brnu, Plznju, Budejovicah, Pardubicah, Taboru, Benesavi, Igľavi, Moravski Ostravi.

Dunajska borza.

Dné 13. julija.

Skupni državni dolg v notah	97-75
Skupni državni dolg v srebru	97-35
Avstrijska zlata renta 4%	115-40
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	97-10
Ogerska zlata renta 4%	115-50
Ogerska krona renta 4%, 200	91-—
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gl.	1716 —
Kreditne delnice, 160 gl.	674-50
London vista	242-35
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj	118-60

20 mark	23-70
20 frankov (napoleonidor)	19-30
Italijanski bankovci	90-65
C. kr. cekini	11-33

Dné 13. julija.

3-2% državne srečke l. 1864, 250 gl.	170-50
5% državne srečke l. 1860, 100 gl.	163-50
Državne srečke l. 1864, 100 gl.	194-60
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	95-—
Tisne srečke 4%, 100 gl.	139-75
Dunavske vravnave srečke 5%	251-—

Dunavsko vravnavno posojilo l. 1878	106-50
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	94-20
Priporočne obveznice državne železnice	405-—
južne železnice 3%	319-50
južne železnice 5%	119-25
dolenjskih železnic 4%	99-50
Kreditne srečke, 100 gl.	385-—
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gl.	330-—
Avstrijskega rudočega križa srečke, 10 gl.	43-50
Ogerskega	20-—
Budimpešt. bazilika-srečke, 5 gl.	12-50
Rudolfove srečke, 10 gl.	63-50

Salmove srečke, 40 gl.	175-25
St. Genois srečke, 40 gl.	183-—
Waldsteinove srečke, 20 gl.	178-—
Ljubljanske srečke	48-—
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gl.	275-—
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v	6170-—
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gl.	765-—
Akcije južne železnice, 200 gl. sr.	109-50
Splošna avstrijska stavbinska družba	150-—
Montanska družba avstr. plan.	451-—
Trboveljska premogarska družba, 70 gl.	420-—
Papirnih rubljev 100	255-50

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanja za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka. — **Promese** za vsako žrebanje. Kulanična izvršitev naročil na borzi.

Menjalnična delniška družba

„MERCUR“

I., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Ströbelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarah, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za doseg kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnice.

Ako si želiš „Zacherlin“ svetovnoslavne dobrote,
Čestita čitateljica, ne sprejemaj ga v zavitku!
Pristen je samo v steklenici,
Ki varstveno znamko nosi.

Pravo pomoč po noči in po dnevu
Zoper kakoršnikoli mrčes
Išči le tam — da varno hodiš,
Kjer Zacherlov plakat zagledaš.

343 3-3